

dr hab. Agnieszka Piekaroś-Padzińska

Lublin; 09.10.2024r.

dyscyplina artystyczna: sztuki muzyczne

solistka-śpiewaczka Opery Lubelskiej

Recenzja pracy doktorskiej

mgr Qiusheng Duo

Praca doktorska Pana Qiusheng Duo zatytułowana „Pieśni artystyczne o tematyce miłosnej jako materiał wokalnoliryczny w oparciu o wybrane pieśni Chopina, Tostiego oraz kompozytorów chińskich. Porównanie oraz analiza środków wykonawczych” powstała pod kierunkiem prof. dr hab. Mikołaja Moroza z Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie.

W skład pracy wchodzi: nagranie dwunastu pieśni z towarzyszeniem fortepianu oraz rozprawa doktorska, stanowiąca opis i analizę nagranych utworów. Na dzieło artystyczne składa się 12 pieśni:

1. Fryderyk Chopin – „Moja pieszczotka”
2. Fryderyk Chopin – „Hulanka”
3. Fryderyk Chopin – „Precz z moich oczu”
4. Francesco Paolo Tosti – „A vucchella”
5. Francesco Paolo Tosti – „Non t'amo piu”
6. Francesco Paolo Tosti – „Sogno”
7. Zhao Yuanren – „Teach Me How Not To Miss Her”
8. Chen Tianhe – „In The Mountain”
9. Huang Yongxi – „Nostalgia Song”
10. Liu Qing – „Yue Ren Song”
11. Liu Xuean – „Red Bean Words”
12. Zhou Yi – „Chai Tou Feng”

Zarejestrowane utwory pochodzą z XIX i XX wieku. Artysta skupił się na pieśniach o tematyce miłosnej, celebrujących kobietę, naturę oraz piękno życia. Mają one nostalgiczny i sentymentalny charakter, a pod względem emocji są do siebie zbliżone. Jedynie „Hulanka” F. Chopina wyróżnia się bardziej skoczny i radosny charakterem. Wykonawca śpiewa czystym i dźwięcznym barytonem, wkładając w swoją interpretację wiele uczucia i zaangażowania. Wszystkie wybrane pieśni wyróżniają się bogatą fakturą muzyczną,

lirycznością i emocjonalną ekspresją. Zmieniające się nastroje śpiewak oddaje przez umiejętne frazowanie i trafny dobór środków wyrazu. Pieśni wykonywane są w oryginalnych językach, w jakich zostały napisane. Ten fakt jest wart podkreślenia, ponieważ takie języki jak polski, czy włoski często sprawiają artystom wiele trudności. Na przykład, słowa takie jak „szafareczka”, „szynkareczka”, czy „pieszczotka” są bardzo trudne w wymowie dla obcokrajowca. Warto również zwrócić uwagę na pianistę, który towarzyszy śpiewakowi, wspierając go w prowadzeniu melodii i wyrażaniu emocji. Od pierwszego utworu dają się słyszeć znakomite wycucie i wzajemne porozumienie pomiędzy śpiewakiem i pianistą. Wykonawcy w przekonujący sposób oddają nastrojowość poszczególnych pieśni. Liryczny i czysto brzmiący w całej skali głos Pana Qiusheng Duo doskonale odzwierciedla intencje kompozytorów, spleając się ze znakomicie prowadzoną partią fortepianu.

Wszystkie utwory cechują się wyjątkową harmonią między warstwą słowną, a muzyczną; co znacząco ułatwia śpiewakowi wczucie się w refleksyjny i nostalgiczny klimat pieśni. Dzięki temu artysta w pełni oddaje emocje zawarte w tekstach i melodii, co w nagranych interpretacjach wypada niezwykle przekonująco. To zespolenie emocji, słowa i muzyki pozwala słuchaczowi głęboko wniknąć w świat przeżyć, który przedstawia śpiewak. Warto zauważyć, że dla artysty pochodzącego z Chin otwarte wyrażanie uczuć może stanowić pewne wyzwanie. W chińskiej kulturze często preferuje się powściągliwość i umiar w okazywaniu emocji, co może prowadzić do pewnej rezerwy, a nawet chłodu w interpretacji artystycznej. Mimo to śpiewak zdołał przezwyciężyć te kulturowe ograniczenia, co czyni jego wykonania jeszcze bardziej imponującymi i autentycznymi, szczególnie biorąc pod uwagę różnice kulturowe, które mogły wpłynąć na jego podejście do pieśni.

Rozprawa doktorska, będąca opisem i analizą dzieła artystycznego, składa się ze zwięzłego wstępu, pięciu rozdziałów, podsumowania, bibliografii, netografii, spisu zdjęć i źródeł z których zaczerpnięto materiały nutowe.

Wstęp pracy zawiera ogólne sformułowania dotyczące pieśni F. Chopina, F.P. Tostiego oraz kompozytorów chińskich. Pieśń artystyczną zakorzenioną w zachodniej tradycji muzycznej, można zdefiniować jako krótki utwór, zazwyczaj pisany na głos solowy z towarzyszeniem fortepianu, lub innego instrumentu. W czasach Chopina i Tostiego ten gatunek muzyczny należał do najważniejszych form wyrazu artystycznego. Najwyższy poziom artystycznej pieśni osiągnęli tacy kompozytorzy, jak F. Schubert i R. Schumann. Natomiast kompozytorzy chińscy zaczęli tworzyć pieśni stosunkowo niedawno, czerpiąc inspiracje z muzyki zachodniej. Pierwowzorem chińskich pieśni artystycznych były ludowe piosenki i tzw. „hymny szkolne”. Warto zauważyć, że pieśni artystyczne w Chinach nie mają tak długiej i bogatej tradycji jak w Europie, co autor w swej rozprawie doktorskiej wyraźnie podkreśla. W związku z tym interpretacja pieśni europejskich i chińskich musi uwzględniać pewne różnice. Kluczem do sukcesu jest zrozumienie odmiennych estetyk emocjonalnych, które charakteryzują zachodnią i chińską muzykę. Odkrycie sztuki i głębi twórczości kompozytorskiej w obu tradycjach pozwala na osiągnięcie najwyższego poziomu ekspresji, liryzmu oraz piękna w interpretacjach.

Autor pracy doktorskiej przekonuje, że wszystkie utwory dogłębnie przeanalizował, porównał ze sobą, próbując zrozumieć różne kultury, obyczajowość i emocjonalność przypisaną konkretnemu kompozytorowi.

W pierwszym rozdziale pracy odnajdujemy zwięzłe życiorysy F. Chopina, F. P. Tostiego oraz sześciu kompozytorów chińskich. Autor przekonuje, że uwarunkowania kulturowe, historyczne i obyczajowe oraz styl życia i kraje w których żyli i tworzyli artyści miały ogromny wpływ na ich odbiór muzyki i twórczą działalność kompozytorską. Korzystali często z osobistych doświadczeń, ale także z elementów narodowych, patriotycznych i społecznych. Fryderyk Chopin tworzył pieśni artystyczne w niewielkim zakresie, opierał swoją muzykę na motywach ludowych o niepowtarzalnym charakterze narodowym. Wykorzystywał w swoich pieśniach poezję przyjaciół, znajomych i niektórych poetów patriotycznych. F.P. Tosti z racji zawodu nauczyciela śpiewu komponował pieśni, które mógł wykorzystać w swojej pracy. Napisał ponad 400 utworów, które do dzisiaj są wykorzystywane w dydaktyce wokalne. Większość tekstów do pieśni miłosnych, wybrał z emocjonalnych i pięknych wierszy neapolitańskich.

W końcowej części tego rozdziału doktorant przedstawia biografię sześciu kompozytorów chińskich: Zhao Yuanren, Chen Tianhe, Huang Yongxi, Liu Qing, Liu Xuean, Zhou Yi. Czytając powyższe życiorysy utwierdzamy się w przekonaniu, że są to muzycy o bogatym dorobku kompozytorskim, naukowym i dydaktycznym. Prowadzą badania dotyczące zachodniej muzyki klasycznej, dlatego w swojej twórczości łączą zalety sztuki muzycznej świata zachodniego i tradycyjnego stylu chińskich pieśni narodowych. Tłem do Chińskich pieśni artystycznych jest przeważnie miłość do ojczyzny i walka z wrogiem. Często kobieta, którą się wielbi jest utożsamiana z ojczyzną. Na ten patriotyczny aspekt w twórczości chińskich kompozytorów, doktorant w swej pracy zwraca szczególną uwagę.

Porównanie pieśni europejskich i chińskich wydaje się karkołomne, ale pan Qiusheng Duo przez wnikliwą analizę znajduje wiele cech wspólnych, podkreślając równocześnie różnice, które są przecież tak oczywiste.

Interesujący jest wykaz publikacji i artykułów, zawierających ważne badania naukowe, dotyczące twórczości omawianych przez autora kompozytorów. Godnym pochwały jest fakt, że doktorant posiłkując się rozległą wiedzą zawartą w powyższych publikacjach wykorzystuje ją do własnej analizy twórczości wybranych kompozytorów.

W drugim rozdziale pracy autor szczegółowo omawia historyczne i społeczne tło wybranych pieśni F. Chopina. Skupia się na kontekście, w jakim powstały utwory, jak; „Precz z moich oczu”, „Hulanka” oraz „Moja pieszczotka”, podkreślając jak ważne wydarzenia historyczne i zmiany obyczajowe mogły wpłynąć na twórczość kompozytora. Autor przytacza istotne daty i wydarzenia historyczne z okresu, w którym F. Chopin pisał te pieśni, co pozwala lepiej zrozumieć ich emocjonalne i artystyczne przesłanie. W dalszej części rozdziału następuje dogłębna analiza każdej z pieśni. Autor zaczyna od zaprezentowania pełnego tekstu poetyckiego, aby następnie przejść do analizy muzycznej. Rozpatruje utwory pod kątem harmonicznym, zwracając szczególną uwagę na dynamikę i złożoność akordów, które nadają pieśniom odpowiedni charakter. Nie pomija również aspektu emocjonalnego

omawiając, jak struktura muzyczna współgra z poetyckim przekazem, potęgując uczucia wyrażone w utworach. Opis struktury muzycznej jest ilustrowany przykładami nutowymi, które pomagają czytelnikowi lepiej zrozumieć analizowane zagadnienia. Każda pieśń jest również podsumowana w bardziej zwartej formie, w postaci kluczowych aspektów, takich jak; budowa, tonacja, metrum, tempo, czy forma utworu i zostały zebrane graficznie w tabeli. Taki układ pozwala na przejrzyste i wszechstronne zrozumienie zarówno poetyckich, jak i muzycznych treści pieśni Chopina.

W trzeciej części pracy autor analizuje najpierw tło historyczne powstania pieśni F.P. Tostiego. Omawia trzy pieśni skomponowane do wierszy włoskich poetów, często tworzących w dialekcie neapolitańskim. Złoty wiek pieśni neapolitańskiej to przełom XIX i XX wieku, kiedy to stała się ona popularna poza granicami Włoch i została spopularyzowana przez włoskich emigrantów na całym świecie. F.P. Tosti udowodnił, że i on może skomponować pieśni w tym stylu. Doktorant zwraca uwagę, że przeważnie mają one prostą i łatwą do zapamiętania melodię oraz że są wesołe, lub melancholijne. Wybrane przez niego pieśni opisują perypetie miłosne i są utrzymane w nurcie tradycyjnej włoskiej liryce romantycznej. Godnym pochwały jest fakt, że autor zamieścił tłumaczenia wierszy, dzięki czemu mamy pełen obraz intencji poety i kompozytora.

Najbardziej rozbudowaną część pracy stanowi analiza sześciu pieśni chińskich kompozytorów. Wydaje się, że autor najlepiej odnajduje się właśnie w tym temacie. Nie jest to zaskakujące, biorąc pod uwagę fakt, że ta muzyka z racji pochodzenia pana Qiusheng Duo jest mu szczególnie bliska. Pieśni te stanowią połączenie cech europejskiej pieśni artystycznej z unikalnymi elementami muzyki orientalnej. Przekazywane w nich treści oraz emocje obecne zarówno w poezji, jak i w muzyce chińskich kompozytorów są subtelne i wyrażane w sposób zawoalowany. Dominuje w nich bogactwo przeniósni i metafor, a emocje bohaterów nie są tak ekscytujące jak w Europie. Chińscy autorzy w swoich tekstach opowiadają o miłości, jednocześnie nawiązując do kwestii społecznych i patriotycznych. Pieśń artystyczna w Chinach zaczęła stopniowo ewaluować dopiero po integracji z muzyką zachodnią.

W dalszej części pracy autor dokonuje analizy partii fortepianu, koncentrując się na tonacjach i tempach, które odzwierciedlają różnorodne emocje oraz wewnętrzne rozterki bohaterów. Każdy akord i fraza w analizie nabierają własnego charakteru i ekspresji. Tak dogłębne podejście do muzyki i tekstu utworów pozwoliło artyście na trafną interpretację wszystkich pieśni. Wiersz i muzyka wzajemnie się uzupełniają, wyrażając liryzm, smutek, lub radość, oraz głębię miłości i tęsknotę.

W piątym rozdziale artysta ujawnia techniki i metody, które wykorzystał podczas pracy nad wykonywanymi pieśniami. Zaznacza, że w partiach wokalnych oparł się na włoskiej technice „bel canto” i omawia jej kluczowe zagadnienia oraz wyzwania z którymi się zmierzył. Odpowiednia kontrola nad barwą dźwięku i oddechem nie tylko wpłynęła na estetykę wykonania, ale także na właściwą interpretację utworu. Dzięki temu artysta potrafił oddać różnorodne emocje; od bólu, smutku i tęsknoty, po radość, euforię, a nawet gniew, bezradność, czy rozczarowanie. Na zakończenie przytoczę słowa doktoranta, które jasno ukazują, jak świadomie Pan Qiusheng Duo podchodzi do swojego wykonawstwa; *„śmiem twierdzić, że jedynie zespolenie ogromnego zaangażowania, wiedzy i umiejętności oraz*

umiejętny dobór środków wyrazu, jak i zastosowanie techniki wokalne, zdobytej w trakcie wielogodzinnych ćwiczeń daje dopiero płaszczyznę do osiągnięcia danego celu artystycznego”

W wybranych pieśniach zastosowane środki wyrazu idealnie oddają emocje zawarte w utworach. Pojawiają się w nich uczucia takie jak ból i tęsknota za utraconą miłością, które są uniwersalne zarówno dla kultury europejskiej, jak i chińskiej. Reasumując chińskie pieśni miłosne cechują się subtelnością, wzniosłością, a także zawoalowanym przekazem pełnym metafor, podczas gdy pieśni artystyczne F. Chopina i F.P. Tostiego są bardziej namiętne, odważne, brawurowe i bezpośrednie.

W podsumowaniu pracy doktorant ponownie porusza temat różnic i podobieństw pomiędzy kompozycjami muzyków europejskich i chińskich, wyrażając jednocześnie nadzieję, że jego praca przyczyni się do lepszego zrozumienia twórczości F. Chopina, F.P. Tostiego oraz wybranych chińskich kompozytorów. Autor liczy również, że opracowanie to pomoże w bardziej pełnej i bogatej interpretacji miłosnej pieśni artystycznej.

Konkluzja

Praca doktorska stanowi formę prezentacji, która powinna umożliwić kandydatowi kompleksowe zebranie oraz zaprezentowanie zgromadzonego materiału teoretycznego i artystycznego, w sposób podkreślający jego rozwój jako niezależnego artysty i dydaktyka.

Po dokładnym zapoznaniu się z całym dziełem artystycznym należy stwierdzić, że Pan Qiusheng Duo opierając się na precyzyjnej analizie interpretacji pieśni F. Chopina, F.P. Tostiego oraz kompozytorów chińskich wykazał głębokie zrozumienie zarówno kontekstu, jak i stylu tych utworów. Doktorant umiejętnie wychwycił emocjonalne niuanse, jakie kryją się w warstwie literackiej oraz muzycznej pieśni artystycznej, co pozwoliło mu na trafne odczytanie ich wewnętrznej dynamiki i zmian nastrojów. Wnioski płynące z przeprowadzonych rozważań są szczególnie cenne, gdyż dostarczają konkretnych wskazówek interpretacyjnych i technicznych. Mogą one okazać się przydatne zarówno w praktyce wykonawczej, jak i w procesie dydaktycznym, wspomagając rozwój młodych artystów oraz wzbogacając warsztat doświadczonych muzyków.

Doktorant dysponuje niezwykle bogatą wiedzą teoretyczną w zakresie badań nad muzyką, co sprawia, że jest nie tylko kompetentnym artystą, ale także znaczącym badaczem. Jego umiejętności w dziedzinie muzyki pozwalają mu na samodzielne prowadzenie działalności artystycznej, co jest dowodem na jego kreatywność i pasję do sztuki. W ciągu swojej kariery Pan Qiusheng Duo zgromadził wiele doświadczeń, które teraz wykorzystuje w swojej pracy twórczej. Jego podejście do analizy muzyki jest głębokie i wielowymiarowe, co sprawia, że potrafi w ciekawy sposób połączyć teorię z praktyką. Dzięki temu jego badania przyczyniają się do lepszego zrozumienia różnych stylów muzycznych, a także kontekstu historycznego, w którym powstały dane utwory. To sprawia, że jego praca ma duży walor poznawczy dla innych artystów, którzy mogą korzystać z jego spostrzeżeń i analiz. Prezentując pieśni Chopina, Tostiego oraz kompozytorów chińskich odkrywa jak emocje mogą być przekazywane przez różne środki wyrazu. Warto również podkreślić, że praca doktorska Qiusheng Duo wpisuje się w szerszy kontekst kulturowy, łącząc wpływy muzyki zachodniej i

wschodniej. Takie podejście sprzyja otwartości na różnorodność, co jest niezwykle istotne w świecie, gdzie granice kulturowe zacierają się coraz bardziej.

Podsumowując Pan Qiusheng Duo to artysta i badacz, którego praca ma znaczący walor poznawczy. Jego badania pokazują, że muzyka ma moc łączenia ludzi i bogactwo kultur, co wzbogaca zarówno wykonawców, jak i jej odbiorców. Jego szeroka wiedza muzyczna oraz pasja sprawiają, że jest on nie tylko twórcą, ale także inspiracją dla innych artystów.

Stwierdzam, że doktorant Qiusheng Duo wykonał zadowalająco założone zagadnienia artystyczne i spełnił wymagania art.187 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023r. poz. 742 z późn.zm.)

Stawiam wniosek o przyjęcie.

dr hab. Agnieszka Piekaroś-Padzińska

*Agnieszka
Piekaroś - Padzińska*